

Region Västerbottens yttrande över Parlamentariska public service-kommitténs slutbetänkande *Ett oberoende public service för alla nya möjligheter och ökat ansvar (SOU 2018:50)*

Yttrandet i korthet

- Utvecklingen av ett starkt public service måste få konsekvenser även på regional och lokal nivå.
- Public service ska erbjuda ett tydligt mervärde i förhållande till de kommersiella aktörernas utbud.
- Public service ska tillhandahålla ett mångsidigt kulturutbud.
- Lokalt och regionalt verksamma journalister och redaktioner har avgörande betydelse för att utveckla en nyanserad, dynamisk och rättvisande bild av norra Sverige.
- Lokala och regionala kommersiella medier ska värnas.
- Public servicebolagen bör stärka sin journalistiska bevakning i svagt bevakade lokala områden.
- Andelen produktioner hos produktionsbolag utanför storstadsregionerna bör öka.

Stimulera, involvera, motivera och aktivera aktörer

Region Västerbotten har det regionala utvecklingsansvaret i Västerbottens län. Ytterst innebär detta att arbeta för en positiv utveckling, där länets tillväxt finns i fokus och där vi arbetar för att öka vår attraktionskraft och skapa bästa möjliga livsvillkor för länets medborgare.

En utgångspunkt i Västerbottens regionala utvecklingsstrategi (RUS 2014 – 2020) är att utvecklingen sker i samspel såväl mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå som mellan offentliga aktörer, näringslivet, akademien, civila samhället och allmänheten. Att länets aktörer och intressenter på olika sätt stimuleras, involveras, motiveras och aktiveras i utvecklingen har därför central betydelse. I alla dessa avseenden har media en nyckelroll - som informationsbärare, kunskapsförmedlare och som opinionsbildare.

Förändrat medielandskap

Som kommittén konstaterar, har medielandskapet på kort tid genomgått genomgripande förändringar där digitaliseringen är en pådrivande faktor. Utbudet har ökat dramatiskt samtidigt som krisande affärsmodeller påverkar tillgången till kvalitativ journalistik.

I farans riktning ligger en fragmentiserad mediekonsumtion som kan ”hota den sociala sammanhållningen dvs att människor känner mindre tillit till varandra, att toleransen för olikheter minskar liksom utrymmet för konstruktiva politiska diskussioner”.

Det kraftigt ökade medieutbudet bidrar också till att människors individuella preferenser får allt större betydelse för mediekonsumtionen. Det ökar risken för ökade deltagande- och kunskapsklyftor. Om människor väljer att i första hand ta del av information som bekräftar den egna världsbilden riskerar detta att leda till polarisering av åsikter och verklighetsuppfattningar.

Brett innehållsuppdrag måste synas regionalt och lokalt

Kommittén framhåller att utvecklingen ökar betydelsen av att det finns oberoende medier med hög legitimitet hos allmänheten och att ”dessa medier kan bidra till att medborgarna är välinformerade och kan föra konstruktiva samtal utifrån gemensamma verklighetsbilder”. Region Västerbotten delar den uppfattningen och betonar i likhet med kommittén *vikten av att utvecklingen av ett starkt public service också avspeglas och får konsekvenser på regional och lokal nivå.*

Region Västerbotten ansluter sig till att kommittén i public serviceuppdraget lägger in ett särskilt ansvar för sådant innehåll som ger ett *tydligt mervärde i förhållande till de kommersiella aktörernas utbud* och att man lyfter fram uppdraget att bland annat *tillhandahålla ett mångsidigt kulturutbud.*

Spegla hela Sverige - hela Sverige

Public servicebolagen har till uppgift att spegla förhållanden i hela landet, ett uppdrag som har avgörande betydelse ur ett regionalt utvecklingsperspektiv. Region Västerbotten understryker att *lokalt och regionalt verksamma journalister och redaktioner har avgörande betydelse för att utveckla en nyanserad, dynamisk och rättvisande bild av norra Sverige.* Minskning av antalet lokalredaktioner och centralisering av beslutsfattande motverkar detta.

Public service har en särställning på den svenska mediamarknaden, vilket medför ett ansvar för att ta hänsyn till och *värna lokala och regionala kommersiella medier.* Det har stor betydelse för mångfald och demokrati – exempelvis en effektivare bevakning av de lokala och regionala politiska beslut som fattas inom exempelvis skola, vård och omsorg. Det som händer i norra Sverige är självklart av lokalt och regionalt intresse, men är också viktigt i ett nationellt perspektiv.

Region Västerbotten menar att mediebilderna av norra Sverige fortfarande har potential att utvecklas. Det kan ske genom att public servicebolagen *stärker sin journalistiska bevakning i svagt bevakade lokala områden och ökar andelen produktioner hos produktionsbolag utanför storstadsregionerna.* Det skulle öka den journalistiska kvaliteten – inte bara därför att lokala journalister och produktionsbolag vet var de spännande berättelserna om regionen finns, utan också för att det minskar exotifieringen och gör det möjligt att beskriva lokalt och regionalt kultur- och näringsliv på samma villkor som för andra delar av Sverige.

En beskrivning av norra Sverige, gjord på avstånd eller genom hastiga lokala nedslag upprätthåller en skev och orättvis bild av våra förutsättningar, minskar våra möjligheter att framgångsrikt argumentera i exempelvis etableringsfrågor och för infrastrukturinvesteringar. Det är inte bara ett hot mot regionala utvecklingsmöjligheter, det riskerar tillväxt som har betydelse även på nationell nivå.

Region Västerbotten